

Bir Sağdan Bir Soldan

– Sami Biber · 08 Ekim 2023

Takvim yaprakları bugün 7 Ekim 2023'ü gösteriyor.

Bundan 43 sene önce yani ben 26 yaşındayken o sıralarda 22 Yaşında olan iki genç arka arkaya idam edildiler.

Bu iki gençten birinin adı Necdet Adalı, diğerinin adı ise Mustafa Pehlivanoglu idi. O günlerde bir yerlerde karşılaşsalar mutlaka biri diğerini ortadan kaldırmak için elinden ne geliyorsa yapardı. Çünkü her ikisinin de kulağına birileri " İşte şu gördüğün faşist / ya da komünist, senin ve ülkenin en büyük düşmanıdır. Onu yok et ki vatan kurtulsun" Diye fısıldıyordu ve gerçekten de bu gençler vatani kurtarmak için kendileri gibi düşünmeyenlerin ölmesi gerektiğine can-ı gönülden inanıyorlardı. Birbirlerine yumruk, tekme, kafa , taş , kurşun, molotof kokteyl sallarken bir gün gelip karşıtlarıyla aynı kefeye konacaklarını ve aynı işkencelerden geçip aynı cezaları alacaklarını akıllarının ucundan bile geçirmiyorlardı.

Mustafa Pehlivanoglu "Devlet-i Ebet Müddet" Diyordu. "Hedef Turan, Rehber Kur'an" Diyordu. " Yaşasın Türk Milliyetçiliği, Kahrolsun Komünizm" Diyordu.

Necdet Adalı'da ise Devlet diye bir kavrama yer yoktu. O, "Halkların özgürlüğü" Diyordu. Kendince halkların özgürlüğü için mücadele ediyordu. "Yaşasın Sosyalizm, Faşizme karşı omuz omuza, Kahrolsun Faşistler." Diyordu.

Mustafa Pehlivanoglu Tanrı Dağı kadar Türk, Hira Dağı kadar Müslümandı.

Necdet Adalı nezdinde ise Türklüğün hiç bir kıymet-i harbiyesi olmadığı gibi Müslümanlığın hiç bir değeri yoktu nüfus cüzdanında Dini: İslam yazsa da.

Necdet Adalı'nın da Mustafa Pehlivanoglu'nun da tutuklanması, hapse konulması ve daha sonra idam edilmesinin sebebi aynıydı: Bir kahvehaneyi taramak ve kahvehanedeki karşıt görüşlü insanları öldürmek.

Necdet Adalı da Mustafa Pehlivanoglu da kendilerine isnat edilen suçları asla kabul etmediler.

Her ikisi de verdikleri ilk ifadelerinin işkence zoruyla verilmiş ifadeler olduğunu söylediler ve maalesef o dönemde insanların kışına cop sokup daha sonra " Erkekliğin gitti ama seni zevkten mahrum bırakmadık." diyecek kadar aşağılık işkenceler yapılıyordu mahkumlara. Yani her ikisinin de ilk ifadelerini işkence zoruyla verdikleri çok çok doğru olabilirdi.

Necdet Adalı masum olduğuna çok çok inanıyordu. O sebeple hapisaneden kaçma imkanı olduğu ve hatta arkadaşı Kemal Ergin kaçtığı halde kaçma girişiminde bulunmadı.

Mustafa Pehlivanoglu da suçsuz olduğuna inanıyordu başlarda. Çünkü bahsedilen kahve tarama olayı olduğunda o, arkadaşlarıyla bir kahvehanede teravih Namazı için ezanın okunmasını bekliyordu. Babası aynı kahvehanedeydi ve olay anında onun kahvehanede olduğuna şahitlik eden bir sürü görgü tanığı vardı. Lakin tanıklar kısa sürede ifade değiştirdiler zira mahkemede azarlanıyorlar, açık açık savcı ve hakimlerin tehditlerine maruz kalıyorlardı.

Olayda kullanılan silahlar bir sol örgüt evinde ele geçirilmişti. Yani tüm deliller Mustafa Pehlivanoglu'nun suçsuz olduğunu işaret ediyordu ama bir türlü serbest bırakılmıyordu. O sebeple Mustafa Pehlivanoglu umudunu kaybetti ve kaçma girişiminde bulundu. Kaçtı da ama 18 Ağustos 1980'de Kütahya'da yakalandı.

Mustafa Pehlivanoglu'nun da Necdet Adalı'nın da işlediği en bâriz suç: Ruhsatsız silah taşıma suçuydu ki o günlerde - Hiç kimseye karşı kullanamayacağımı bildiğim halde- zaman zaman benim bile belimde silahla dolaştığım olmuştur.

Anne Pehlivanoglu kendisiyle yapılan bir röportajda şöyle diyordu: " Zaten yavrumun suçsuzluğunu kendileri itiraf etti. Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'nın bünyesinde yer alan Başsavcı Nurettin Soyer vardı. Ne yaptysam benimle görüşmeyi kabul etmemişti. Kapısının önünde beklemeye karar verdim. Feryatlar gözyaşları içinde çıkmasını bekledim. Birden arabasına bindiğini gördüm. Atladım arabasının

önüne. Camını açtı. 'Oğlumu bırakın... O günahsız suçsuz. Bunu siz de biliyorsunuz?' diye bağırdığımda, savcı Soyer, "Merak etmeyin 7 ay cezası var" dedi. Mamak Cezaevi Komiseri Dürüst Oktay'ın da önünü kesmiştim. O da bana, 'Bir şey olmaz. Ben tutanaklarına baktım. Bir tek ruhsatsız silah bulundurma var. Onun cezası da az demişti. Evladımın idam kararını veren Sıkıyönetim Mahkemesi Hâkimi Ali Fahir Kayacan daha sonra anlattığı anılarında, yavrumun suçsuz olduğunu itiraf etmiş; asılan solcu Necdet Adalı'ya denge olsun diye idam edildiğini söylemişti. 22 yaşında gencecik fidanımı katlettiler."

Gerek Mustafa Pehlivanğlu gerekse Necdet Adalı'nın en benzer taraflarından birisi de benimsedikleri dava uğruna idam cezası almış olsalar da asla pişman olmamalarıydı.

Ne Mustafa ne de Necdet bir kez olsun " Uydum şeytana, yaptım bir hata. Elinize, ayağınıza düştüm. Siz büyüyorsunuz, affedin beni." Demediler. Eğilmediler, bükülmediler. İdam sehпасına başları dimdik gittiler.

7 Ekim 1980'i 8 Ekim 1980'e bağlayan gece önce Necdet Adalı idam edildi.

Onun idamından önceki yaşananları infaza bizzat katılan Ali Fahir Kayacan şöyle anlattı:

"Son arzusu soruldu. Ailesine mektup yazmayı istedi. Cezaevi müdürünün masasında mektubunu yazdı. Ben okumadım. Mektubu bitirdikten sonra sanki savcı beye 'Bu mektup aileme verilecek mi, garantisi ne ?' dedi. Savcı buna karşılık olarak 'tabi evladım niye vermeyeyim?' dedi. Sıra dini telkine geldi. Din görevlisi hazır bulundu ancak Adalı,'dini telkin istemiyorum.' dedi. Buna rağmen görevli imam kenarda sessizce dua etti.

Hüküm vakti gelmişti. Yüzüne ismiyle hitap ederek "haknızdaki hükmü okuyorum" diyerek kısa bölümü 'gereği düşünöldü' bölümünü okudum. Bununla ilgili yerine getirmesine ilişkin kanunu ve Resmi Gazetede yayınlandığını okudum. Ondan sonra hemen cezaevi bu işlemlerin olduğu oda ile infazın gerçekleştiği avlunun arası 10 metre kadardı. İki metrelik bir koridor geçirildikten sonra avluya çıkılıyordu.

Artık infaza sadece saniyeler kalmıştı. Necdet Adalı'dan ilginç bir istek geldi: "Efendim şu kazağın iki düğmesini açabilir miyiz?" dedi. İsteği gerçekleştikten sonra slogan attı ve o anda da cellat, ayağının altındaki tabureyi çekti. Böylece Necdet Adalı'nın infazı gerçekleşmiş oldu.

Bu arada bir not daha ekleyelim:

Necdet Adalı, bazı idam mahkumlarının infaz öncesi altlarına kaçırdıklarını öğrenmişti. O sebeple idam sehпасında böyle bir şey yaşamamak için infaz mahalline doğru giderken önce tuvalete gitmek istedi ve

gitti.

Peki Necdet Adalı o son mektubunu kime yazmıştı? Mektupta neler yazıyordu?

Hep beraber okuyoruz:

Sevgili Anneciğim ve babacığım,

Sizleri ve ezilen halklar adına mücadeleyi erken bırakmak zorunda kaldığım için üzgünüm ama bundan ve içinde bulunduğum durumdan dolayı hiçbir zaman pişmanlık duymadan ve şu kısa yaşamım içerisinde hiçbir şahsi çıkar gözetmeden ezilen halklar adına verilen mücadelede yerimi almaya çalıştım ve bundan dolayı gurur duyuyorum.

Hâkim sınıfların göstermek istediği gibi bizler hiçbir zaman savunmasız insanlara karşı katliam girişiminde bulunmadık. Fakat onların bizi böyle göstermeleri ve faşistlerle bizi aynı kefeye koyarak cezalandırmaları, bizim nezdimizde ezilen halkların mücadelesine yapılan bir saldırdır.

Anneciğim ve babacığım; sizlere kısaca bahsettiğim gibi hiçbir pişmanlık duymuyorum. Sizlerin de ezilen halklar uğruna verilen mücadelede katledişimden dolayı üzülmemenizi ve bundan gurur duymanızı bekliyorum.

Ağabeylerime ve ablalarım da yazmak isterdim fakat buna olanak yok. Kendilerine çok selamlar. Burada satırlarıma son verirken, hürmetle ellerinizden öperim. Arkadaşlara selam. Hoşçakalın."

Necdet Adalı'dan bir- iki saat sonra da Mustafa Pehlivanoglu idam edildi.

Sıkı Yönetim Hakimi Ali Fahir Kayacan, Mustafa Pehlivanoglu'nun idam sehpasına giderken bile " Beni suçsuz yere asıyorsunuz" dediğini, onun da Necdet Adalı gibi ailesine mektup yazmak istediğini ve yazdığını, gelen imamı ve dini telkini kabul ettiğini, iki rekat namaz kıldığını, kelime-i şehadet getirdikten sonra idam sehpasına kendisinin çıktığını ve onun da idam sehpasında slogan attığını anlatıyor anılarında.

Peki Mustafa Pehlivanoglu'nun son mektubunda neler yazıyordu:

Sevgili anneciğim ve babacığım,

Sizler beni bu yasa kadar büyüttünüz ve yetiştirdiniz. Benim sizlere karşı işlemiş olduğum hataları ve

suçlarımı affedin.
Hakkınızı helal edin.

Ben sizlerin bir evladınız olarak, bugüne kadar Cenab-ı Hakkın ve onun Resulünün, yüce Peygamberimizin yolundan ayrılmadım.

Alın yazımız böyle yazılmış. Kader ne ise onu çekeceğiz. Ben de kardeşim Haydar gibi bir an önce Allah'ın huzuruna çıkacağım.

Eğer benim günahım varsa Cenab-ı Allah'ın huzurunda çekmeye hazırım. Yok, bir yanlışlık sonucu ölümüme karar verenler, idam edenler Allah'tan bulsunlar.

Şunu hiç bir zaman unutmasınlar ki, Mustafa'lar ölür, Allah davası ölmez, milliyetçilik yaşar.

Kellemi verdiğim bu yolun zaferi yakındır. Zafer her zaman Allah'a inananlarındır. Bunun için hiç üzülmeyin. Cenazemin arkasından ağlamayın, günahtır.

Sizden ricam ağlamayın. Anne, sizlerle helalleşmek isterdim fakat olmadı. Hakkım varsa, hepinize helal olsun, siz de helal edin.

Son olarak, abime, yengeme, yeğenime, bacıma selam eder, haklarını helal etmelerini dilerim. Nişanlıma da selam eder, Cenab-ı Allah'ın mutlu bir yuva kurması için ona yardımcı olmasını dilerim.

Oğlunuz Mustafa
